

September 2020

*Beste lezers,
Hierbij de nieuwsbrief van september met weer een aantal voor u geselecteerde wetenswaardigheden rond natuur en duurzaamheid. Door zijn maandelijkse verschijning is de nieuwsbrief een aanvulling op ons Groene Blad, dat vijf keer per jaar verschijnt. Iedere maand rond de tiende komt er weer een nieuwe nieuwsbrief uit. Kopij kan uiterlijk tot de 6^e van de maand worden verstuurd aan nieuwsbrief@ivnveenendaal-rhenen.nl. Veel leesplezier gewenst.*

60 jaar IVN

Dit jaar bestaat IVN 60 jaar, reden voor een feest! Wegens het coronavirus gaat het oorspronkelijke festival dit jaar helaas niet door. Toch staan we graag alsnog samen met jullie stil bij ons jubileum. Dit doen we op zondag 20 september! Tijdens dit online-feest blikken we terug op hoogtepunten in ons 60-jarig bestaan, luister je naar inspirerende en vernieuwende sprekers en staan we stil bij toekomstperspectieven van IVN. Het programma:

10.15	Inloop	11.45	Terugblik 60 jaar IVN
10.30	Opening door Hans Gilissen en Jelle de Jong	12.00	Start workshops
11.00	Start lezingen	12:45	Einde

[Lees verder.](#)

Film over het Leersumse Veld

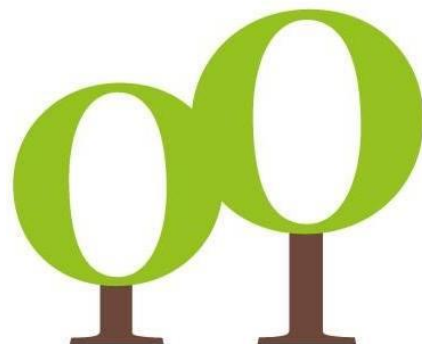
Hier heeft 150.000 jaren geleden landijs gelegen. Later is hier een warme zee - de Eemzee - ontstaan en in de laatste ijstijd is er een flink pak zand aangewaaid. Het landijs, de zee en uitstuiving van het zand hebben dit landschap gevormd. Het is een prachtig wandelgebied. Marcel Creemers heeft er een prachtige [korte film](#) over gemaakt.

Bron: [Website Geopark Heuvelrug Gooi en Vecht](#)

Stem voor de Nederlandse boom van het jaar

Welke boom verdient volgens u het predicaat Boom van het Jaar? Uit 87 enthousiaste, emotionele, historische verhalen heeft een vakjury per provincie een boom genomineerd. Het hoeft niet de grootste, oudste of mooiste boom te zijn. Het gaat vooral om het verhaal achter de boom. Het belang van de boom voor zijn omgeving, de maatschappij en zijn geschiedenis. Lees het verhaal achter de bomen op de website van [De boom van het jaar](#).

Van 28 augustus tot 14 oktober (12.00 uur) kan op een van de twaalf bomen gestemd worden.

September 2020

Week van Duurzaam Veenendaal

Ook dit jaar is er begin oktober de Week van Duurzaam Veenendaal. Een week om inspiratie op te doen voor een duurzaam, energiezuinig en groen Veenendaal. We geven je veel tips voor je huis en tuin. Zet de data alvast in je agenda! Het programma volgt.

Doe mee met de Bodemdierendagen

Door het hele land inventariseren mensen de soorten en aantallen bodemdieren, in de natuur én in stedelijk gebied. Zo komen we er samen achter hoe het is gesteld met het leven in de Nederlandse bodems. Toevallig valt het citizen science project precies samen met het KNNV weekend van de Veldbiologie. Een mooie gelegenheid om met elkaar in elke regio waarnemingen te doen! Wil je ook zelf individueel meedoen? Heel graag! De Bodemdierendagen zijn van 25 september t/m 7 oktober.

[Lees verder.](#)

Regenworm

Gratis bomen en struiken

De natuur produceert jaarlijks een overdaad aan zaailingen. Maar de meeste jonge plantjes halen het niet. Ze sterven af en vergaan. Veel natuurbeheerders halen de overtallige jonge bomen en struiken weg als ze niet gewenst zijn. Vier organisaties willen met de campagne *MeerBomenNu* deze winter minimaal een miljoen bomen weggeven. De initiatiefnemers zijn Stichting Nationale Boomfeestdag, Stichting MEERGroen, Caring Farmers en Urgenda. In het hele land kunnen op deze manier heggen en hagen rond akkers en erven worden geplant. Van november tot en met maart worden in het hele land jonge bomen en struiken verzameld in natuurgebieden, landgoederen en parken. Ze worden weggegeven aan belangstellenden die er goed voor willen zorgen. Maar ook gemeentebermen, op bedrijventerreinen en bij mensen in de tuin zullen ze een betere plek kunnen vinden om te overleven. Op de website meerbomen.nu is veel informatie te vinden.

Bron: nieuweoogst.nl

September 2020

Schoonmaakacties - doe je mee?

Op 12 september om half 10 is er een IVN Schone Stappen Wandeling in Veenendaal-West. We starten op de P-plaats bij het station zuidzijde. Opgeven bij Saskia Koolen: hmkoolen@gmail.com.

Voor hesjes, zakken en grijpers wordt gezorgd.

Op zaterdag 19 september is de wereldwijde opschoonactie World Cleanup Day. Maar liefst 180 landen doen mee. Help jij mee met de schoonmaakbeurt? Maak een eigen opschoonactie aan of sluit je aan bij een bestaande actie. Kijk op [Supporter van Schoon](#).

IVN Klimaatcursus: De Groene Verandering

Sinds de coronacrisis lijkt de wereld even stil te staan. Het wordt nu steeds duidelijker hoe mensen en het klimaat elkaar wederzijds beïnvloeden. Als je benieuwd bent naar de link tussen mens en klimaat en naar hoe wij zelf een verschil kunnen maken voor onze planeet, dan is de cursus *De Groene Verandering* misschien wat voor jou!

De bijeenkomsten zullen plaatsvinden in Ede en in Veenendaal. De eerste bijeenkomst op 6 oktober is informatief met een inleiding over klimaatverandering en hoe de cursus in elkaar steekt. De andere bijeenkomsten zijn in november 2020 en januari tot maart 2021.

Kosten: € 60,00 (IVN leden € 50,00)

Meer informatie: Ida Marsman

(imarsman@xs4all.nl)

Nationale Kraanwaterdag

Woensdag 23 september organiseren de Nederlandse drinkwaterbedrijven gezamenlijk *Nationale Kraanwaterdag*. Wij nodigen alle basisscholen en bso's uit om op deze dag aandacht te besteden aan kraanwater als duurzame en gezonde dorstlesser. Aan de hand van een korte aantrekkelijke les ontdekken kinderen van groep 1 t/m 8 waar hun kraanwater vandaan komt, hoe kraanwater wordt gezuiverd en hoe je zelf slim kunt omgaan met dit gezonde en duurzame natuurproduct. Scholen die zich inschrijven ontvangen gratis materialen.

[Lees meer](#).

Stichting Straatboer

Christaan Kuipers, van de Stichting Straatboer, vindt dat bedrijventerreinen prima geschikt zijn om groenten te verbouwen. “Achterliggende gedachte is: meer tegels eruit en meer groen en groente erin, dus: boeren op straat. Bovendien is het goed voor de biodiversiteit, want de bloemen trekken insecten aan”. Daarom heeft hij niet alleen allerlei groente, maar ook goudbloemen, stokrozen en zonnebloemen gezaaid. Hij heeft op bedrijventerrein Hessenpoort in Zwolle in totaal al bijna één kilometer hek weten te “vergroenten”, zoals hij het zelf noemt. De hoop is dat dat niet het enige bedrijventerrein blijft met een eetbaar hek. “In Nederland zijn 3600 bedrijventerreinen, die kunnen wij niet zelf allemaal gaan vergroenten, maar we hopen dat anderen dit initiatief ook elders gaan oppakken”. Wie zich aangesproken voelt, vindt meer informatie op [Stichting Straatboer](http://StichtingStraatboer.nl).

Bron: www.bnnvara.nl/vroegevogels

Wolven op de Veluwe

In september en oktober zijn er een zestal lezingen over de wolf, die zich sinds enige tijd in Nederland gevestigd lijkt te hebben.

Natuurgids Marc Wilbers vertelt hoe het staat met de wolven op de Veluwe. Wat zijn positieve en negatieve kanten van zijn terugkeer? Kunnen we wel met wolven samenleven? Het Natuurcentrum Veluwe opent in november een tentoonstelling over wolven op de Veluwe.

Wegens de grote belangstelling wordt deze lezing herhaald op de volgende woensdagen:

9 september	14 oktober
23 september	21 oktober
7 oktober	28 oktober

Adres: Natuurcentrum Veluwe, Groot Ginkelseweg 2a, 6718 SL Ede

Aanvang: 19:30 - 21:30 uur. De zaal open vanaf 19:00 uur. Kosten: € 8,00 voor toegang en koffie/thee.

Aanmelden: wim.braakhekke@renkumsbeekdal.nl

September 2020

Buitenlesdag

Op Buitenlesdag, een initiatief van Jantje Beton en IVN, geven leerkrachten in heel Nederland buiten les. Dat is niet alleen goed voor de leerprestaties van kinderen, maar het is ook nog eens heel leuk! In 2019 deden 2700 scholen mee. Meld je aan en ontvang gratis de Buitenlesbundel, vol met uitgewerkte lessen en lesideeën. Je doet als school al mee aan de Nationale Buitenlesdag als je minimaal één les aan één klas buiten geeft.

Speciaal voor alle leerkrachten, ouders en vooral thuiszittende kinderen hebben we buitenlessen voor thuis ontwikkeld. Deze staan gratis ter beschikking in de [buitenles databank](#).

Activiteiten

Zaterdag 12 sept. 9.30 uur	IVN Schone Stappen Wandeling	Start: P-plaats NS Station Veenendaal-West Opgeven: hmkoolen@gmail.com
Zaterdag 26 sept. 14.00 uur	Paddenstoelen in Prattenburg Gids: Piet Knoppers	Aanmelden en informatie over verzamelpunt: zie onze website .
Zondag 27 sept. 15.00 - 16.00 uur	Natuurtuin Diddersgoed geopend Gids Gerrit van Leeuwen	Hoek Goudvink/Ruisseveen 9 Veenendaal Aanmelden via tel. 0318 550806
5 - 10 oktober	Week van Duurzaam Veenendaal	
Zaterdag 10 okt. 14.00 uur	Paddenstoelen in Kwinteloijen Gids: Ernst van Rijssel	Start: P-plaats Kwinteloijen Oude Veensegrindweg 39, 3911 TA Rhenen Aanmelden: ernst.v.rijssel@gmail.com

Activiteiten andere afdelingen

Vrijdag 11 sept. 13.00 uur	Geopark excursie Plantage Willem III IVN-gids Kees de Heer	Aanmelden: geoparkexcursie@gmail.com o.v.v. 'Plantage 11/9'
Zaterdag 12 sept. 08.00 uur	Natuurwandeling Edese bos Gidsen: Ineke van Dis en Hans Westendorp	Start: P-plaats Drieberg bij Pannenkoekhuis Arnhemseweg 120, 6711 HJ Ede Aanmelden: 06-50523182
Zondag 13 sept. 14.00 uur	Zondagwandeling in Renkums Beekdal Kosten: € 5,00	Bezoekerscentrum Renkums Beekdal, Nieuwe Keijenbergseweg 170 6871 VZ Renkum; Aanmelden: klik hier
Zaterdag 19 sept.	World Cleanup Day	
Zondag 20 sept.	IVN 60 jaar	
Zaterdag 22 sept.	Nationale Buitenlesdag	
Zondag 23 sept.	Nationale Kraanwaterdag	
25 sept. t/m 7 okt.	Bodemdierendagen	
Zaterdag 3 oktober 10.00 uur	Lange afstandswandeling Duur ca. 5 uur	Startpunt: zie website IVN-Ede Inl. Sander Belgraver 06 53439545